

การจัดการความรู้เรื่อง “การยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง (SBL) ”

Presented By : อาจารย์ ดร.ณัฐติพร อ้นด้วง
อาจารย์พงศ์พัชรา พรหมเผ่า
อาจารย์น้ำฝน แว้นแคว้น
อาจารย์สุทธินีนันทฤทธิ์
อาจารย์กัณติยา ลิ้มประเสริฐ

เป้าหมายของ COP

เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ สถานการณ์จำลองเสมือนจริง
(Simulation Base Learning : SBL)

ความเป็นมาและความสำคัญของวิธีหรือแนวทางปฏิบัติที่ดี / ที่เป็นเลิศ

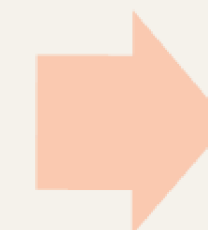
การเรียนรู้การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation-Based Learning : SBL)
ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน

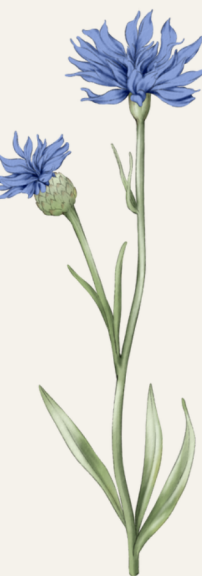
Pre-Brief

SBL activity

debrief

ความเป็นมาและความสำคัญ

4

1. การเตรียมการที่ซับซ้อนต้องใช้เวลา ทรัพยากรและการออกแบบเตรียมสถานการณ์จำลอง

2. ความสมจริงของสถานการณ์ ผู้เรียนอาจรู้สึกว่าเป็นธรรมชาติ ส่งผลต่อการเรียนรู้

3. การควบคุมชั้นเรียน เกิดความวุ่นวาย ออกนอกประเด็น ตลอดจนการจัดการชั้นเรียนที่ดีจากผู้สอน

4. ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ส่งผลต่อความสามารถเข้าร่วมสถานการณ์ที่เรียนแตกต่างกัน

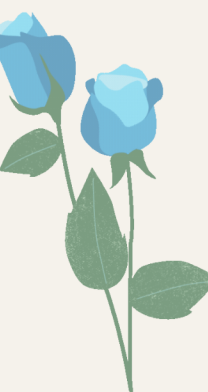
5. การประเมินผลทำได้ยาก เพราะมีหลายปัจจัยในการพิจารณาอาจเกิดความไม่เที่ยงตรงในการประเมิน

6. ข้อจำกัดด้านเวลา กิจกรรมการเรียนใช้เวลามาก ทำให้ไม่สามารถควบคุมเวลาได้ทั้งหมด

7. การเตรียมความพร้อมของผู้สอน ต้องมีความรู้ ทักษะในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบเฉพาะนี้
ต้องมีการอบรมเพิ่มเติม

ความเป็นมาและความสำคัญของวิธีหรือแนวทางปฏิบัติที่ดี / ที่เป็นเลิศ

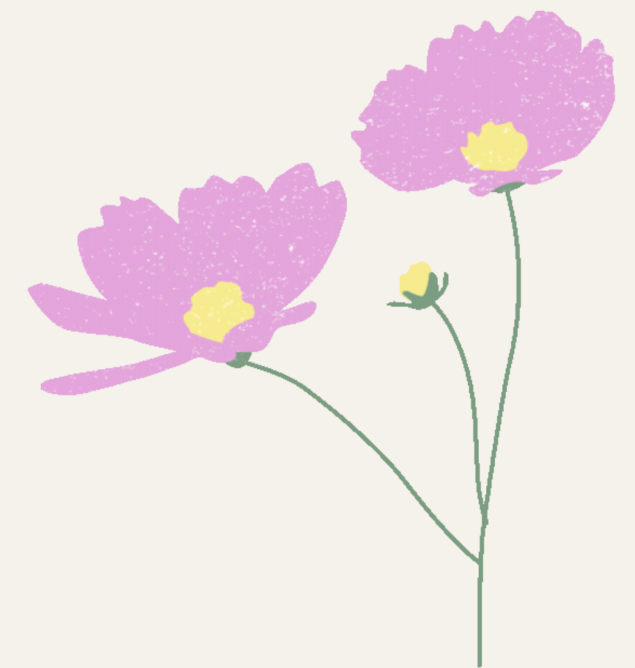
ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของสาขาการพยาบาลเด็กที่ผ่านมา ดังนี้

- ความเข้ากันเพื่อจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จริงไม่เป็นแนวทางเดียวกัน
- ขอบเขตการเตรียมผู้เรียนก่อนเข้า SBL (pre-brief) ของอาจารย์แต่ละท่านแตกต่างกัน
- การบริหารเวลาในขั้นตอน SBL ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่สร้างขึ้น
- ความรู้ความเข้าใจของอาจารย์ในการ debrief แตกต่างกัน เช่น ทักษะในการตั้งคำถามที่สะท้อนถึงการเรียนรู้ ผ่าน SBL
- ความพร้อมของสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

วัตถุประสงค์

1.พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน **SBL** ในสาขาการพยาบาลเด็ก

2.ส่งเสริมบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนโดย **SBL** ให้เป็น **Safe environment**

เป้าหมาย

- อาจารย์ผู้สอนมีทักษะการจัดเรียงการสอนโดยใช้ SBL เพิ่มขึ้น

กระบวนการจัดการความรู้

9

1.การสร้างและแสวงหาความรู้ (Knowledge Creation and Acquisition) ร่วมกันทบทวนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์เสมือนจริงที่ผ่านมา ศึกษาสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในประเด็น

2.การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ (Knowledge Organization) ดำเนินการวิเคราะห์และจัดระบบความรู้จากภายในและภายนอกองค์กร ได้มาซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์เสมือนจริงให้มีประสิทธิภาพ

3.การประมวลและกลั่นกรองความรู้ โดยสังเคราะห์และเรียบเรียงเนื้อหาตามประเด็นความรู้ที่กำหนดไว้ และจัดทำเอกสารสรุปสาระสำคัญ

4. การดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาและมอบหมายให้นำเสนอในการประชุมครั้งต่อไป เช่น ปัญหาเรื่องหุ่นใช้งานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ

แนวคิด/โมเดลที่นำมาใช้ในการพัฒนาวิธี/แนวปฏิบัติที่ดี/ที่เป็นเลิศ

8

6.1 การวางแผนก่อนจัดการเรียนการสอน (Plan)

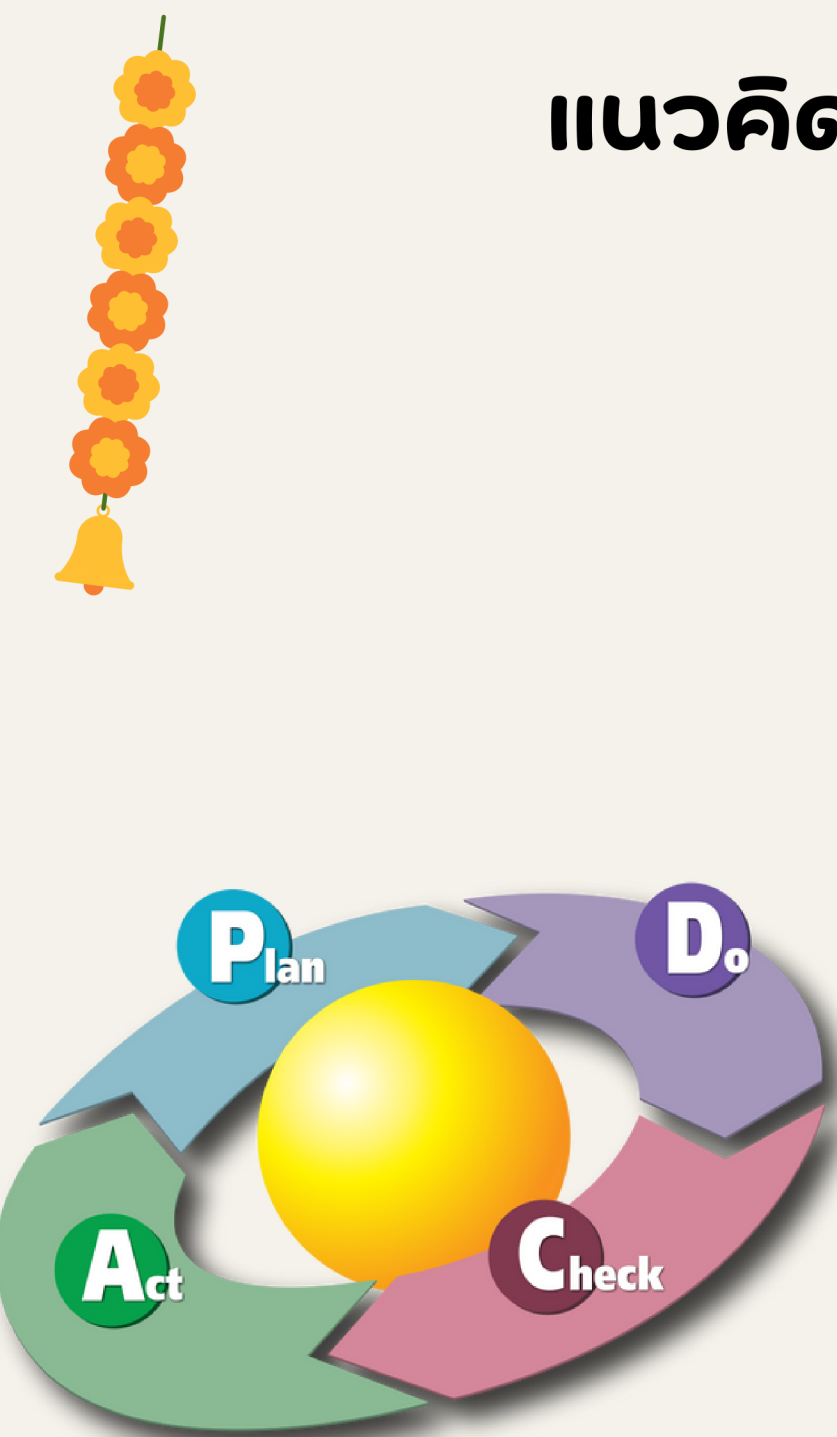
- - การประชุมวางแผนการทำงาน
- - การจัดเตรียมอุปกรณ์สถานที่
- - การเตรียมสถานการณ์จำลอง
- - การเตรียมผู้สอน

6.2 การดำเนินการสอน (DO)

- - การดำเนินการหลังการสอน

6.3 ทบทวนหลังการจัดการเรียนการสอนด้วยสถานการณ์เสมือนจริง ทบทวนปัญหาละอุปสรรค (Check)

6.4 การวางแผนแก้ไขปัญหาที่พบจากการเรียนการสอนด้วยสถานการณ์เสมือนจริงแต่ละครั้ง (Act) โดยมีหัวข้อในการทบทวนดังนี้ การเตรียมความพร้อมของอุปกรณ์และสถานที่ สถานการณ์ (Scenario) เครื่องมือวัดประเมินผล และขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน

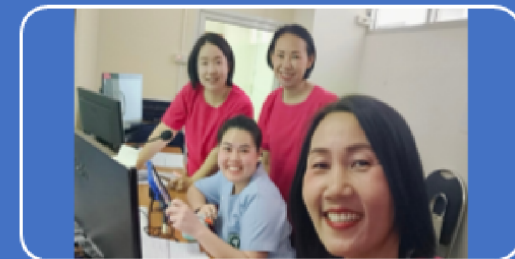

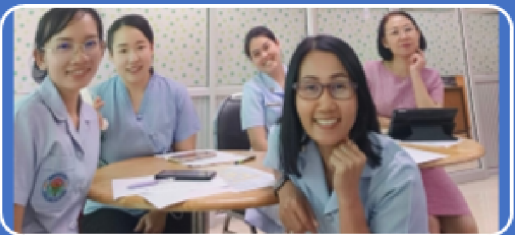
5.1 การประชุมวางแผนการทำงาน

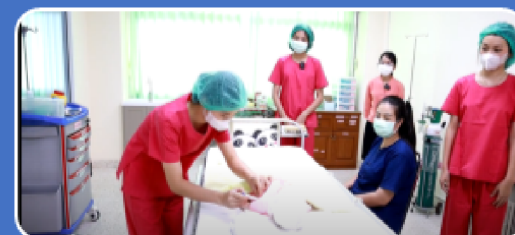
5.2 การจัดเตรียมอุปกรณ์สถานที่

5.3 การเตรียมสถานที่การณ์จำลอง

5.4 การเตรียมผู้สอน

5.5 การดำเนินการสอน

5.6 การดำเนินการหลังการสอน

การประชุมวางแผนการทำงาน (Plan)

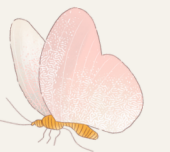
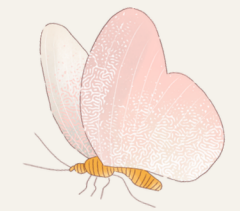
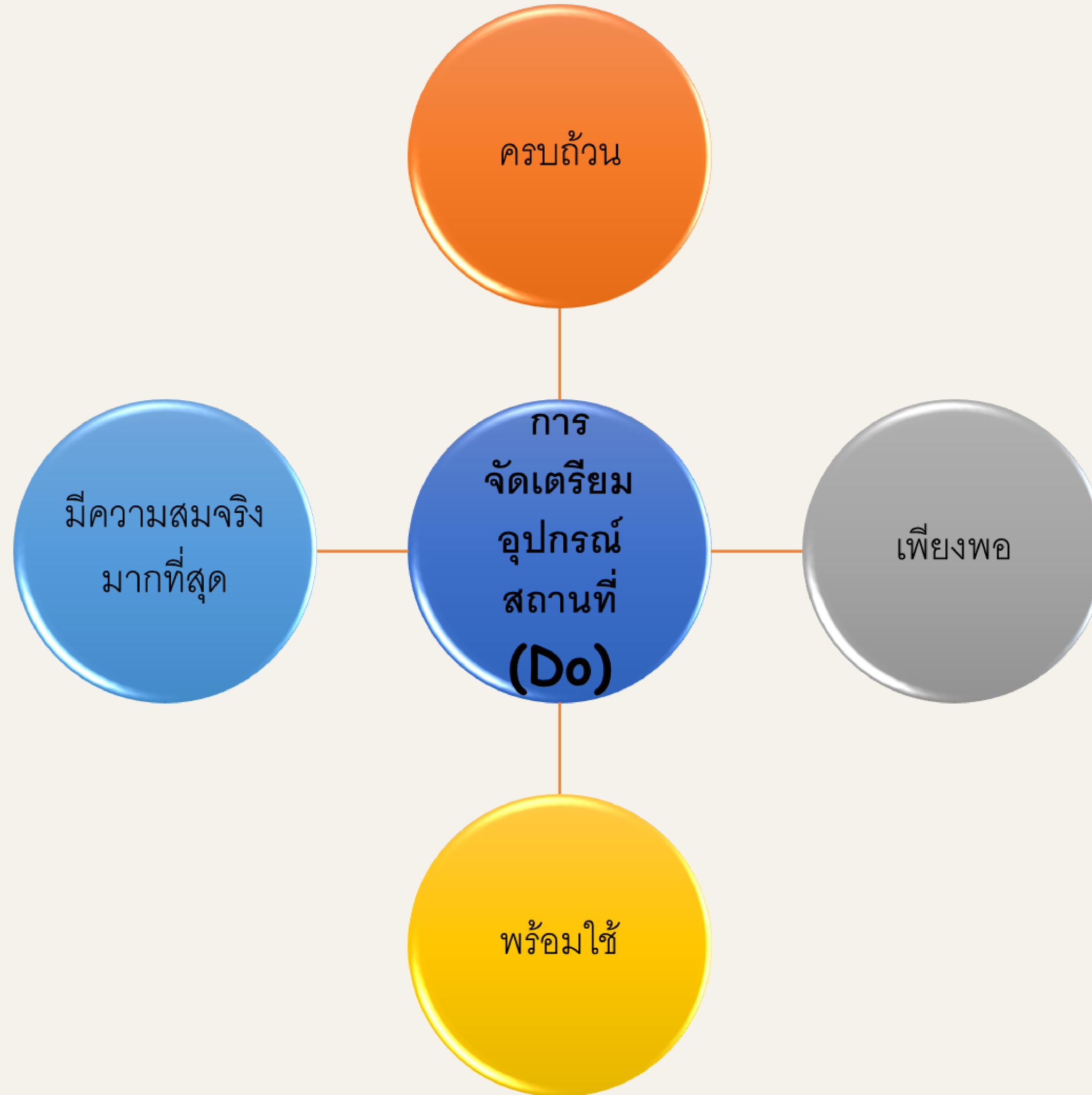
พิจารณาเนื้อหาที่
เหมาะสมกับนักศึกษา
แต่ละชั้นปี

ทำความเข้าใจผู้สอน
ชี้แจงผลลัพธ์การเรียนรู้ใน
รายวิชา

ระยะเวลาที่เหมาะสมใน
การเรียน **SBL** ของ
นักศึกษาแต่ละชั้นปี

ทำความเข้าใจกับผู้สอน
เกี่ยวกับขอบเขตการให้
ข้อมูลแก่ผู้เรียนในชั้น
Pre-Brief

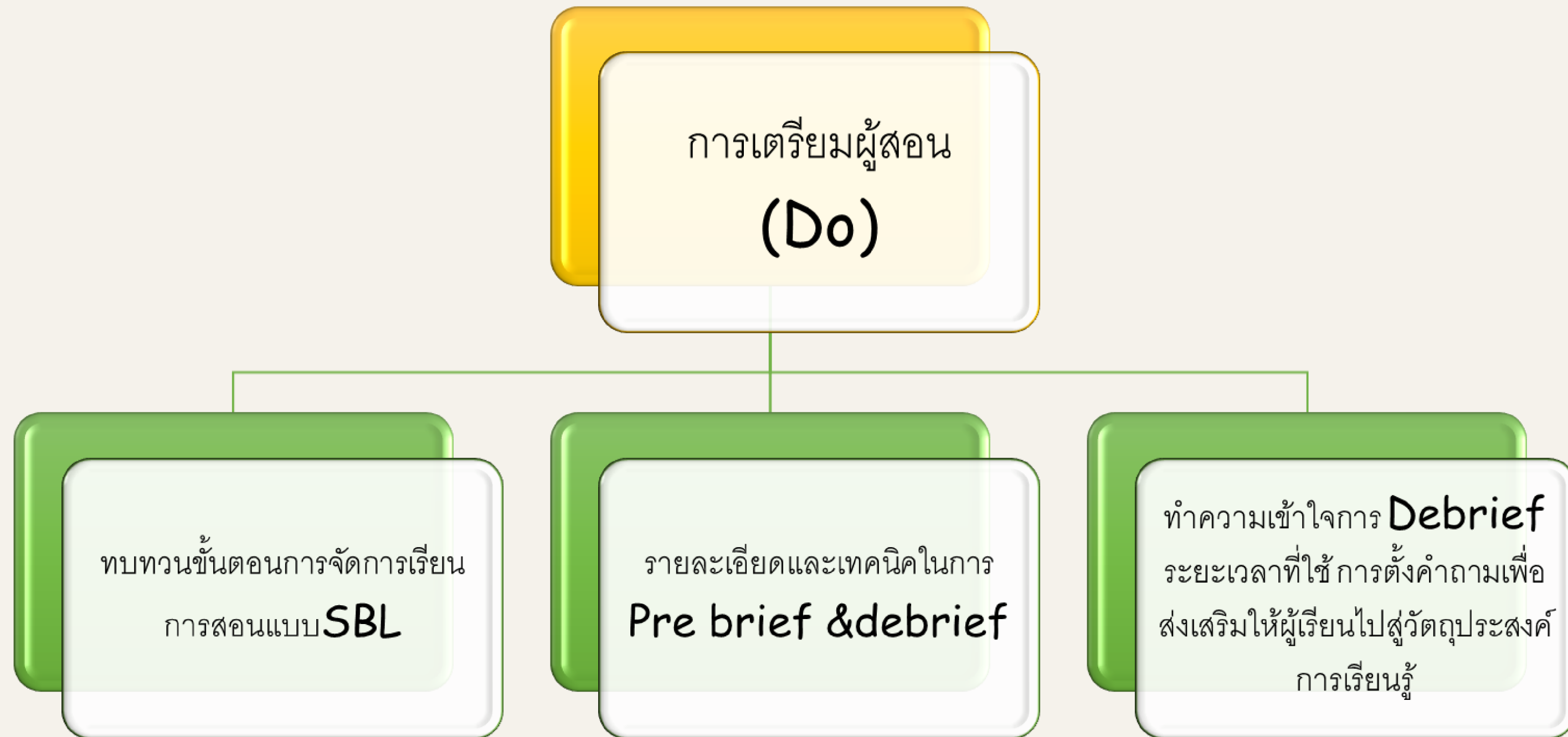

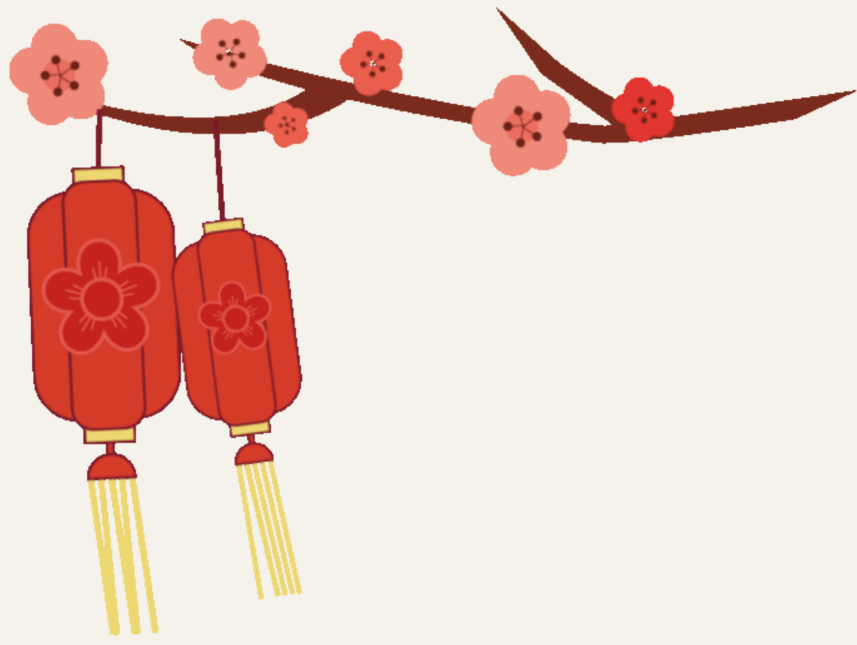
การเตรียม
สถานการณ์
จำลอง (Do)

ประชุมปรึกษาโดยมีผู้รับ
มอบหมายในการเตรียม
สถานการณ์ และมีการ
วิพากษ์สถานการณ์
ร่วมกัน

ทดลองใช้สถานการณ์ที่ได้
ออกแบบไว้ทุกครั้งและ
นำมาปรับปรุงให้เหมาะสม
ก่อนการเรียนการสอน

การดำเนินการสอน (Do)

- มีการจัดการปฐมนิเทศ
ให้นักศึกษาก่อนเข้าเรียน
จริง

- กำหนดเวลาการสอน
ตามแผน และสิ่งที่
นักศึกษาควรจะต้องทำ

- แนะนำการใช้อุปกรณ์
และหุ่น

กระบวนการ debriefing (Do)
ใช้ GAS Model มี 3 ขั้นตอน

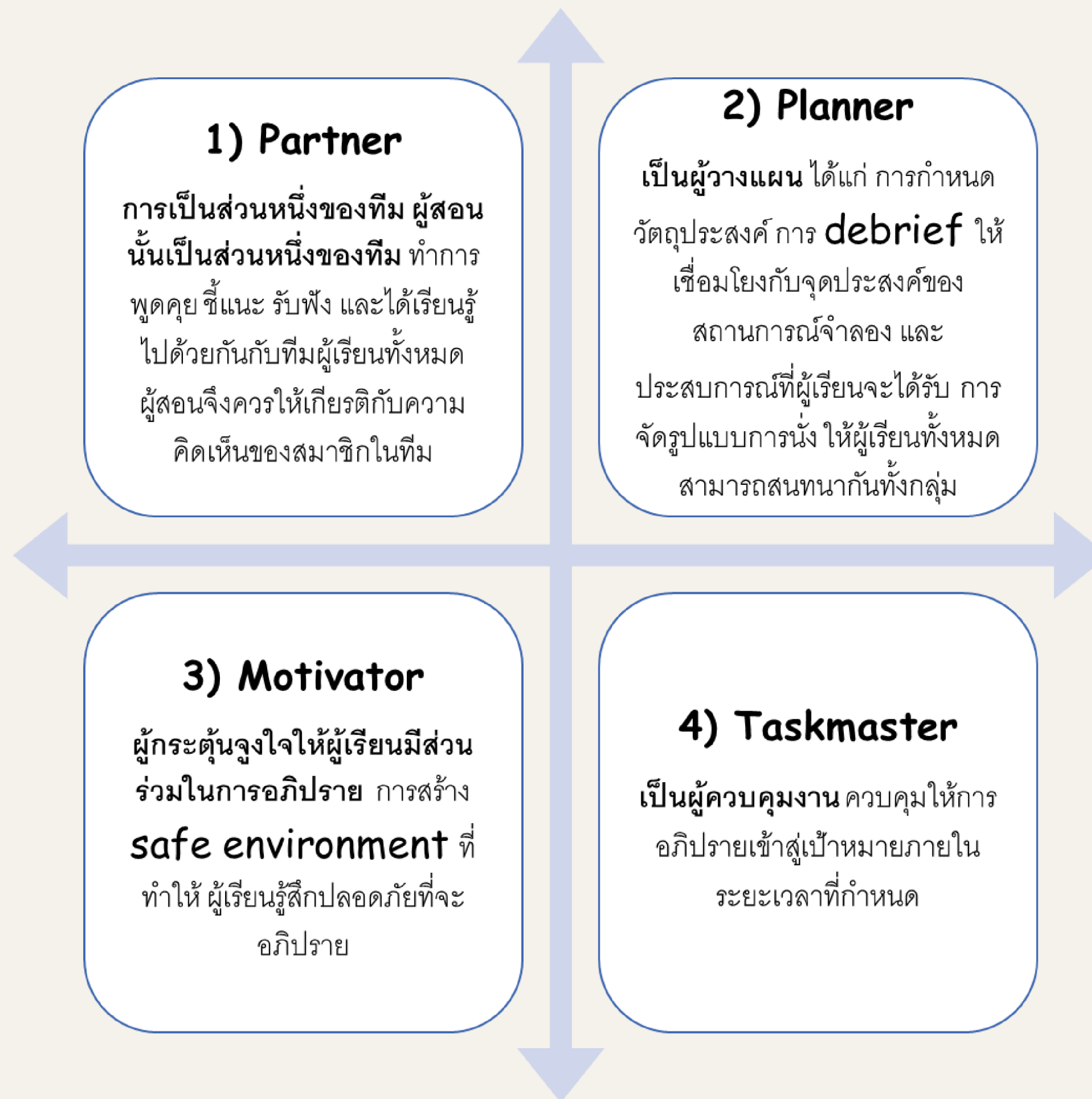
3. Summarise ขั้นตอนสรุปการ
เรียนรู้ให้ผู้เรียน ร่วมกับผู้สอนว่าได้
เรียนรู้อะไร จุดใดที่ทำได้ดี จุดใดควร
พัฒนาในอนาคต

1. Gathering คือ การรวบรวม
ข้อมูลทั้งอารมณ์ความรู้สึกของผู้เรียน
ภายหลังจากประสบการณ์ใน
สถานการณ์จำลอง

2. Analyze คือ การวิเคราะห์
เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยสนับสนุนให้
ผู้เรียนสะท้อนคิดสิ่งที่เกิดขึ้น เช่น
ขั้นตอน หรือวิธีคิดในการตัดสินใจ

ทักษะที่ใช้ในการ Debrief โดยใช้ทักษะของผู้เกื้อหนุนการเรียนรู้ (facilitator)

6.3 ทบทวนหลังการ จัดการเรียนการสอน (Check)

ประชุมทบทวนกับทีม
ผู้สอนเกี่ยวกับปัญหา
และอุปสรรคในการเรียน
การสอน

6.4 การวางแผนแก้ไข ปัญหา (Act)

การเตรียมความพร้อมของ
อุปกรณ์และสถานที่

สถานการณ์(Scenario)

เครื่องมือวัดประเมินผล

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน

ปัจจัยความสำเร็จ

- 1.ความร่วมมือมือของทีมผู้สอนในทุกกระบวนการจัดทำ การเรียนการสอน
- 2.การฝึกอบรมอาจารย์ต้องมีความเข้าใจและทักษะในการสอน
- 3.การมีส่วนร่วมของผู้เรียน ต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและโต้ตอบ
ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย
- 4.การออกแบบบทเรียนที่ดี เนื้อหาและกิจกรรมต้องออกแบบให้เหมาะสมสอดคล้อง
กับผลลัพธ์การเรียนรู้และเหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน
- 5.เทคโนโลยีที่เหมาะสม การมีระบบและอุปกรณ์ที่รองรับการสร้างสภาพแวดล้อม
เสมือนจริง
- 6.การสนับสนุนทางด้านเทคนิคและอุปกรณ์การเรียนรู้โดยทีมงานสายสนับสนุน
- 7.การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ช่วยส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
ผู้เรียนและผู้สอน และระหว่างผู้เรียนด้วยกัน

ผลลัพธ์การจัดการความรู้

อาจารย์ได้ฝึกการเขียน scenario
อาจารย์ได้ฝึกการออกแบบการวัดประเมินผล

การพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผล
แบบเกณฑ์การประเมิน (rubric score)

การส่งเสริมบรรยากาศการจัดการเรียน
การสอนในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย ให้นักศึกษา
กล้าแสดงความคิดเห็น

- พรรณทิพย์ ชับขุนทด, ปรางทิพย์ กาสนาะ เอลเทอร์, นุชมาศ แก้วกุลทล, และรัชนี พจนา. (2563). ผลของการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริงต่อความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลและความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาสุขภาพของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารวิชาการสาธารณสุข* 29 (6). 1062-1072.
- ภูมิ ตรีตระการ. (2560). การ Debrief สถานการณ์จำลองทางการแพทย์อย่างมีประสิทธิภาพ. *เวชบันทึกศิริราช* 10 (1). 180-185.
- สมจิตต์ สินธุชัย และ กันยารัตน์ อุบล. (2560). การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง: การนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน. *วารสารพยาบาลทหารบก* 18(1). 29-38.
- สมศรี ทาทาน และวราภรณ์ ศรีจันทร์พาล. (2560). การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง. *วารสารสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคเหนือ* 23. 1-10.
- Koukourikos, K., Tsaloglidou, A., Kourkouta, L., Papathanasiou, I. V., Iliadis, C., Fratzana, A., & Panagiotou, A. (2021). Simulation in Clinical Nursing Education. *Acta informatica medica : AIM : journal of the Society for Medical Informatics of Bosnia & Herzegovina : casopis Drustva za medicinsku informatiku BiH*, 29(1), 15-20. <https://doi.org/10.5455/aim.2021.29.15-20>

